

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kfv.V.37.075/2025/4.
A tanács tagjai: dr. Márton Gizella a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Darák Péter bíró
dr. Demjén Péter bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
A felperes: felperes1 (cím1)
A felperes képviselője: Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (jogi képviselő1 ügyvéd; cím2)
Az I. rendű alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal (cím3)
Az I. rendű alperesi képviselője: Dr. Bordás Ügyvédi Iroda (jogi képviselő2 ügyvéd; cím4)
A II. rendű alperes: Építési és Közlekedési Minisztérium (cím5)
II. rendű felperes képviselője: dr. Nemere Gyula kamarai jogtanácsos
A per tárgya: kisajátítási ügyben hozott határozat elleni közigazgatási per
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes
A felülvizsgálattal támadott határozat: Budapest Környéki Törvényszék 2024. szeptember 24.
napján kelt 101.K.702.393/2023/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további perorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű alperes jogelődje a kisajátításról szóló 2017. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 2. § e) pontjára és 4. § (1) bekezdése d) pontjának da) alpontjára hivatkozással a felperes kizárólagos tulajdonában álló helység1, helyrajzi szám1 hrsz alatti 2

ha 8108 m² alapterületű, kivett telephely, szántó művelési ágban nyilvántartott ingatlan 5611 m² nagyságú területének kisajátítását kérte.

[2] Az I. rendű alperes a 2017. május 16. napján kelt PE/048/00306-21/2017. számú határozatával a kisajátítási kérelemnek helyt adott és a felperes tulajdonát képező ingatlanból 5611 m² nagyságú területének állam javára történő kisajátításról rendelkezett. A határozat 2017. május 24. napján jogerőre emelkedett, a kártalanítási összeget a II. rendű alperes megfizette, a kisajátított ingatlanrészt a felperes 2017. augusztus 9-én birtokba adta.

[3] A felperes a Kstv. 21/A. §-ára és 37/A. §-ára hivatkozva az I. rendű alpereshez 2018. augusztus 2-án érkezett kérelmében a helyrajzi szám1 - és egy másik eljárás tárgyát képező helyrajzi szám2 - hrsz alatti ingatlanokat érintő kisajátítással kapcsolatban felmerült, mindösszesen 144.379.950 Ft költségének megtérítését kérte, kérelméhez csatolta a kisajátított ingatlanokon elhelyezett, nagyméretű járművek, gépek, betongyűrűk, tisztítóelemek, konténerek elszállításával kapcsolatos költségeiről szóló számláit.

[4] Az I. rendű alperes a 2018. október 1-én kelt PE/048/00030-14/2018. számú határozatával a felperes kérelmét elutasította, a határozatot a felperes perindítása folytán eljáró Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2019. június 19. napján kelt 100.K.27.231/2019/14. számú ítéletével megsemmisítette és az I. rendű alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az új eljárásra előírta, hogy a felperes kérelmét az igényelt összeg valódiságára és életszerűségére vonatkozó részletes vizsgálat alapján bírálja el.

[5] Az I. rendű alperes a megismételt eljárásban szakértőt rendelt ki, majd a szakvélemény alapján a 2021. január 15. napján kelt PE/048/00057-1/2021. számú határozatával a tárgyi kisajátítással közvetlenül összefüggő költözködés, üzemáttelepítés, üzemátszervezés jogcímén felmerült indokolt és igazolt költségek jogcímén összesen 12.795.250 Ft megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest. A II. rendű alperes perindítása folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: ügyis mint elsőfokú bíróság) a 2023. március 14. napján kelt 101.K.700.301/2023/7. számú ítéletével a határozatot megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Kifejtette, hogy a Kstv. 21/A. § (1) bekezdésének a)-c) pontjai szerint a költségek indokolt és igazolt voltát megfelelő dokumentumokkal a felperesnek kell igazolnia. Az elszámolás megalapozottságát a Kúria számlák hitelességével kapcsolatos joggyakorlatának (Kfv.III.35.701/2015/5., Kfv.V.35.023/2015/6., Kfv.I.35.533/2006/7., BH2008. 201.) figyelembevételével kell vizsgálni. Igazoltnak az a költség tekinthető, mely hiteles bizonylatokkal, iratokkal, egyéb adatokkal kétséget kizáróan, hitelt érdemlően alátámasztott. A járulékos költségek megtérítése iránti igény csak hiteles számla alapján gyakorolható. Amennyiben a számla valamely összetett, több elemből álló szolgáltatást foglal magában és valamelyik szolgáltatás tekintetében a számla hitelessége megdől, úgy a számla részleges hitelessége csak abban az esetben állapítható meg, ha a hiteles tételek a számlán belül elkülönítetten szerepelnek. Amennyiben a számlán belül valamely tétel hiteltelennek bizonyul és a számlázott szolgáltatás nincs „megbontva”, az igazolt és nem igazolt számlázott szolgáltatások nincsenek külön nevesítve, abban az esetben a teljes számla hitelessége megdől, egészében nem lesz alkalmas költségek igazolására. Ennek megfelelően az alperes a szakvéleményt tévesen értelmezte, mert abból az állapítható meg, hogy a felperes által benyújtott számlákban nem igazolt tételek szerepelnek, és azokat nem lehet a szakértő által indokoltként megbecsült összegek mértékéig hitelt érdemlően igazolt költségként elfogadni. Rögzítette azt is, hogy a szakvélemény kiegészítése nem lehetséges, mivel a kártalanítási igény alátámasztására szolgáló adatok nem szakértői bizonyítás keretében szerezhetők be.

[6] Az I. rendű alperes az újabb megismételt eljárásban 2023. szeptember 18. napján meghozott PE/048/00583-6/2023. számú határozatával a felperes járulékos költségigényét elutasította.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetlevelében az I. rendű alperes határozatának megváltoztatását, a II. rendű alperes 12.795.250 Ft járulékos költség megfizetésére való kötelezését, másodlagosan az I. rendű alperes határozatának megsemmisítését és az I. rendű alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[8] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság a keresetet jogerős ítéletével elutasította. Megállapította, hogy az I. rendű alperes eljárásának kereteit a 101.K.700.301/2023/7. számú ítélet szabta meg. A 101.K.700.301/2023. számú peres eljárásban a felperes érdekeltként részt vett, az új eljárásra nézve számára kedvezőtlen jogértelmezést és iránymutatást tartalmazó ítélettel szemben felülvizsgálati kérelemmel nem élt. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 96. § alapján a közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálata tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanazon közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatára a felek, vagy az érdekeltek új keresetet indíthassanak, vagy azt egyébként vitássá tehessek. A Kp. 97. § (4) bekezdése értelmében a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket. Az új eljárás lefolytatására kötelező ítélet meghatározta az indokolt és az igazolt költség fogalmát. Az I. rendű alperes a másodszor megismételt eljárását a 101.K.700.301/2023/7. számú ítéletben foglaltaknak megfelelően folytatta le, érdemben vizsgálta a benyújtott számlákban szereplő költségeket és alapos indokolással ellátva a rendelkezésre álló beszerzett adatok és a szakvéleményben foglaltak részletes egybevetésével okszerűen állapította meg, hogy a számlákban nem szerepel olyan elkülönülten feltüntetett szolgáltatás, mely tekintetében a számla szerinti teljesítés maradéktalanul megállapítható. A bizonyítékok értékelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes hiteltelen számlákkal kívánta igazolni a felmerült költségeit, ezért kérelmét jogszabálysértés nélkül utasította el az I. rendű alperes.

A felülvizsgálati kérelem

[10] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelynek befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontja – a jogszabályhely pontos megjelölése nélkül, szövegszerűen – aa), ab) és ad) alpontjai, illetve a b) pontja alapján kérte.

[11] Az aa) és ab) alpontok tekintetében indokot nem adott elő.

[12] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti befogadási ok körében előadta, hogy a jogerős ítélet nem vette figyelembe a megelőző eljárásban kirendelt szakértő véleményét, ennek indokát nem adta, annak ellenére, hogy a korábbi jogerős ítélet ezt írta elő.

[13] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjával kapcsolatban előadta, hogy a megelőző eljárásban kirendelt szakértő véleménye a Kp. 80. §-a alapján a perben kirendelt szakértő szakvéleményének minősül. Az elsőfokú bíróság mellőzte a megelőző eljárásban beszerzett igazságügyi szakértői vélemény értékelését, úgy, hogy a bizonyíték mellőzésének indokait nem adta meg. A jogerős ítélet ezért jogkérdésben eltér a Kúria 1/2024. JEH határozat [34] bekezdésétől, amely szerint a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye a perben kirendelt szakértő szakvéleményének minősül, továbbá a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa Jpe.II.60.002/2023/5. határozatának [29] bekezdésétől, amelyben a Kúria szerint a bíróság kötelezettsége a szakvélemény aggályainak (hiányosságainak, ellentmondásainak) megszüntetése és e körben az indokolási kötelezettség teljesítése. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Kp. 80. §-ában a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő alkalmazásával kapcsolatban előírt szabályokat, amelynek alkalmazására és értelmezésére vonatkozóan az 5/2020. (I. 29.) AB határozat és a 3343/2020. (VIII. 5.) AB végzés [9] bekezdése is iránymutatást adott.

[14] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a 101.K.700.301/2023/7. számú ítéletében a megismételt eljárásra azt írta elő, hogy az I. rendű alperes a dokumentumok, számlák és szakértői vélemény, valamint annak szükség szerinti kiegészítése vagy új szakértő bevonása alapján döntsön a költségigényéről. A jelen ügyben pedig – ezzel ellentétesen állapította meg az indokolásában - hogy „[62] (...) A keresetben foglaltakkal ellentétben az ítélet nem írta elő kötelezően a szakvélemény kiegészítését, amennyiben az iratokat megvizsgálva az I. rendű alperes a bíróság által rögzített jogértelmezés mentén megalapozott döntést tud hozni.”

[15] Vitatta az elsőfokú bíróság megállapítását, hogy az I. rendű alperes a megismételt eljárásra szóló bírósági iránymutatásnak eleget tett, ezért jogerős ítélet ellentétes a Kúria Kf.IV.39.008/2022/6. (BH2022. 223.) és Kfv.V.35.057/2022/5. (BH2022. 219.) számú közzétett gyakorlatával.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A felperes felülvizsgálati kérelemének befogadásra nincs lehetőség.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[18] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[19] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulata alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására – általánosságban – akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn [7/2023. JEH 1. pont].

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának második fordulata alapján, a joggyakorlat továbbfejlesztése céljából akkor van helye a felülvizsgálati kérelem befogadásának, ha az elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat egységes ugyan, de annak követése a körülmények változása folytán nem támogatható.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján a felvetett jogkérdés társadalmi jelentőségére tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az adott ügyben felvetett jogkérdés a jogalanyok széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érinti. A felvetett jogkérdés különleges súlya pedig kizárólag akkor teszi lehetővé a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön a különleges súlyára tekintettel túlmutat. A felülvizsgálati kérelem befogadásához az is szükséges, hogy a fél által megjelölt jogkérdés a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható legyen. A befogadás ezen indokkal is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást [Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.].

[22] A Kúria jelen ügyben a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) alpont alá tartozó körülményt nem észlelt, a felülvizsgálati kérelemben kifejtettek társadalmi jelentőségű jogkérdésként sem értelmezhetők, ezért a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatására a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) pontja alapján nincs törvényes lehetőség.

[23] A felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés miatt is kérte. E körben a felet indokolási kötelezettség terheli.

[24] A Kúria megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében előadottak nem alkalmasak alapvető eljárási joga sérelmének, illetve az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegésnek a valószínűsítésére, és a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat nem tér el jogkérdésben a felperes által megjelölt Kúria közzétett gyakorlatától.

[25] A felperes felülvizsgálati érvelésének lényege az volt, hogy az elsőfokú bíróság (és az I. rendű alperes) figyelmen kívül hagyta a megelőző eljárásban beszerzett szakvéleményben foglaltakat, azaz a bizonyítékokat jogszabálysértően mérlegelte, továbbá tévesen állapította meg, hogy az I. rendű alperes a megismételt eljárásban eleget tett a 101.K.700.301/2023/7. számú ítéletben foglalt iránymutatásnak, illetve tévesen értelmezte ezen ítélet vonatkozásában az anyagi jogerőhatás fogalmát.

[26] A Kúria vizsgálta, hogy a felperes hivatkozásai alapján valószínűsíthető-e alapvető eljárási jogainak sérelme. Előrebocsátja, hogy kialakult gyakorlattal rendelkezik az anyagi jogerőhatás értelmezésére, mely szerint „Az, hogy az alapítéletben szereplő iránymutatás tartalma és jogszerűsége az új eljárásban hozott döntés elleni közigazgatási pernek nem tárgya, azt is jelenti, hogy a bíróság sem vizsgálhatja annak tartalmát és jogszerűségét, csupán azt, hogy az abban foglaltakat az alperes a megismételt eljárásban teljesítette-e.” [Kfv.VII.45.029/2023/16.]. A közigazgatási hatóságot az új eljárásra kötelező bírósági döntés rendelkező része és indokolása is köti. A jogerős ítéletben elbírált jogkérdések az új eljárás során hozott határozat elleni közigazgatási perben, illetve az e perben hozott elsőfokú ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelemben nem tehetők vitássá.” [Kfv.V.37.495/2022/5.]. „Amennyiben megismételt eljárásban a közigazgatási hatóság nem a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező részére és indokolása szerint jár el, úgy a közigazgatási határozat megsemmisítése nem mellőzhető. Az ítélet anyagi jogereje azt is kizárja, hogy a bíróság megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatását a megismételt eljárás során hozott döntés elleni felülvizsgálat során megváltoztassa.” [Kfv.IV.37.179/2021/6.]. „A megismételt eljárásban hozott közigazgatási cselekmény jogszerűsége vizsgálata iránti perben a bíróság azt vizsgálja, hogy a közigazgatási határozat megfelel-e az új eljárásra kötelező ítéletben foglalt útmutatásnak. A megismételt eljárás nem teremt új ügyet, olyan jogszabálysértések már nem jelölhetők meg amire a korábbi eljárás során a felperes nem hivatkozott, a jogvitát a bíróság által meghatározott keretek között kell lezárni.” [Kfv.I.35.462/2022/6.]

[27] Az elsőfokú bíróság a 101.K.700.301/2023/7. számú ítéletében korábban kimondta, hogy a járulékos költségek megtérítése iránti igény – amennyiben azt a kisajátítási eljárás kötelezettje (felperes) számlával kívánta igazolni –, csak hiteles számla alapján gyakorolható, továbbá megalapozottnak ítélte az I. rendű alperes szakértői véleményre alapított azon álláspontját, hogy a felperes által bemutatott számlák tartalmilag nem hitelesek. Az elsőfokú bíróság ezen ítélete anyagi jogerőhatással bír, az vitássá már nem tehető, ezért a jelen felülvizsgálati eljárás alapját képező elsőfokú bírósági – továbbá a felülvizsgálati kérelem befogadása iránti eljárásban – ezen megállapítás köti az eljáró bíróságokat, így a Kúriát is. A számlák hitelességének, illetve a felperes által bemutatott számlák járulékos költségek igazolására való alkalmasságának hiánya tehát nem lehetett sem a megismételt kisajátítási, sem bírósági eljárás tárgya. Az elsőfokú bíróság tehát a Kúria közzétett gyakorlatának megfelelően értékelte a korábbi ítéletének anyagi jogerejét, illetve annak tükrében az I. rendű alperes által lefolytatott megismételt eljárás jogszerűségét. A felperes által előadottak mindezek miatt nem alkalmasak alapvető eljárási joga sérelmének, illetve az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegésnek a valószínűsítésére.

[28] A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet nem tér el jogkérdésben a felperes által megjelölt közzétett gyakorlatától sem. A felperes által hivatkozott 1/2024. JEH határozat [34] bekezdése szerint a megelőző eljárásban kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye a perben kirendelt szakértő szakvéleményének minősül. Az elsőfokú bíróság a 101.K.700.301/2023/7. számú ítéletében a szakvélemény alapján fogadta el a számlák hiteltelenségét, tehát azt bizonyítékként felhasználta. A szakértő további megállapításait nem annak aggályossága, hanem a hiteles számla megkövetelésében megnyilvánuló eltérő jogi álláspontja alapján mellőzte. Nem áll fenn tehát jogkérdésben való eltérés a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa Jpe.II.60.002/2023/5. határozatának [29] bekezdésétől sem, amely szerint a bíróság kötelezettsége a szakvélemény aggályainak (hiányosságainak, ellentmondásainak) megszüntetése és e körben az indokolási kötelezettség teljesítése.

[29] A rendkívüli perorvoslati kérelem befogadására – megfelelően előadott, illetve igazolt befogadási ok hiányában - nincs törvényes lehetőség, önmagában az, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eltérő következtetést von le, nem alapozza meg érdemi felülvizsgálati eljárás lefolytatását.

[30] Az ügyben a Kp 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti befogadási ok nem merült fel.

[31] Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[32] *A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja, ha a fél által előadott körülmények nem valószínűsítenek alapvető eljárási jogsérelmet vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegést, illetve a Kúria közzétett gyakorlatától való eltérést.*

Záró rész

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül határozott.

[34] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[35] A végzés elleni további perorvoslatot a Kp. 112. § (2) bekezdése és 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. február 20.

dr. Márton Gizella s.k.

dr. Stefancsik Márta s.k.

dr. Darák Péter s.k.

Kúria
V.Kfv.37.075/2025/4

8

a tanács elnöke
bíró

előadó bíró

dr. Demjén Péter s.k.
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő